

Tallinna

K. L.

Maleva

Teated

Toimetuse ja talituse
Kaarli t. 10
Tallinna maleva staap.
Telef. 451-92.
Kuulutuste hind:
Kuulutuste küljel 8 s. mm. 1 veerul.
Teksti ees 16 s. mm. 1 veerul.
Tekstis 20 s. mm. 1 veerul.
Kaitseliitlastele 50% hinnaalandusega

Ilmub 1 kord nädalas

Tellimishind
postiga 1.50 kr. aastas.
Tellimisi võetakse vastu peale maleva
staabi kõikides malevondade staapi-
des ja naiskodukaitse juhatustes.

Nr. 6 (280)

Neljapäeval, 13. veebruaril 1936. a.

IX aastakäik.

SUUR VASTUTUS

Mida tähendavad Eesti välisele julgeolekule rahvahääletuse „ei'd“ ning „jah'id“

Paari nädala pärast toimuv rahvahääletus on meie rahvale kahtlemata otsustavamaid momente iseseisvuse kestes. Otsus, mille siis anname, on kaaluvaim ja määrab meie riikliku tuleviku kauaks ajaks. Seepärast paneb eelseisev otsustamine kõigile hääleõiguslikele kodanikele ka suure vastutuse, millest peame olema teadlikud. Ei ole vist liialdus ütelda, et 23., 24. ja 25. käesoleva kuu päevade tähtsus Eestile ja ta iseolemisele on võrdeldav ainult vabadussõja-omaga. Nagu siis tuli Eesti rahval visata veristele kaaludele kogu oma ühtekuuluvuse tunne sisemise, füüsilise ja materjaalse jõu vabaks ja iseseisvaks saamise hinnaks, nii tuleb nüüd kogu Eesti kodanikel oma otsusega tõendada enda iseseisvuse, riikliku püsimise ning iseolemise tahet ning selle küpsust.

Seda peab meenutama iga kodanik lähenedes jutus või mõttes rahvahääletuse küsimusele. Siin kas kergel käel, mõne isikliku või mineviku vimma pärast otsustamine oleks lihtsalt enda kodanikuvastutuse ning -kohuste andestamatu — et mitte ütelda kuritegeline — ja saatulik unustamine.

*

Vana tõde on: iseseisvuse saavutamine on kergem kui selle säilitamine. Meie olgugi ohvriterikast ja endsalgavat vabadussõda soodustasid suurel määral ka välised olukorrad: selleaegne rahvusvaheline seisukord ja suurvõimude kokkuvarisemine meie naabruses. Seda tõde võime julgesti tunnustada, ilma et see kuidagi vähendaks tunnustust meie rahvaväe sangarlikele pingutustele või meie selleaegsetele riigiloojatele ja -juhtidele. Kuid olukord ise oli siis juba kord sarnane, et need pingutused ja ohvrid võisid kanda vilja — meie saavutatud riikliku ja rahvusliku iseseisvuse näol.

Nüüdseks on aga maailmas palju muutunud. Riigid, kes sel ajal vinsklesid jõuetuse või sündimise krampides, on kasvanud vägevateks ja määravateks. Maailmapoliitika teed, mis siis pärastmaailmasõjaaegsel teatud rahvusvahelise romantismi perioodil näisid kindlalt ettemääratuina aastakümneteks ja -sadadeks — ning ikka hüüdsõnade järele: „eales enam sõda! igal rahval on õigus iseolemisele! kõik rahvastevahelised tülid lahendugu rahulisel teel ja õiglaselt! ükski rahvas ei tohi teisele sundida peale oma tahet!“ — need teed on nüüdseks jälle muutunud keerukaiks, neist on paljudel juhtudel loobutudki. Juba jälle tõstab pead endine jõu ja

tugevama õigus, kuigi sagedasti teissuguste nimetuste all ja ilusasti varjatuna.

Nagu vabadussõja ajal, pärastmaailmasõja oludes, meie asend soodustas iseseisvuse saavutamist, nii nõuab see meie asend nüüd meie iseseisvuse püsimiseks meilt suurimat sisemist tugevust ja ühtehoidmist.

Asetseb Eesti ju Euroopa „ilmastikunurgakeses“. Siis aga, vabaduse kättevõitmise ajal, see nurgake osutus haruldaselt soodsates tingimustes, nagu üteldud: idapoolne hiigelriik, kelle kutsumata hõlma alla olime surutud seni, võitles verist siseheitlust oma riigikorra eest ning ka rohketele frontidel välistegi vaenlaste vastu. Meie maa-alade taasvallutamiseks ei jatkunud tal seepärast esiteks jõudu ega olnud see ka kuidagi kooskõlas nende põhimõtetega, mis ta oli kuulutanud ise rahvaste vabanemisõigustena. Ning kui ta siiski saatis meie vastu meist arvuliselt ja materjaalselt mitu korda üle käivad sõjajõud, kaalus selle kõik üles meie, alles iseseisvusele ärganud rahva suur ja võrdlematu sisemine ühtehoid vabadusvõitluse vaimustuses ning teadlik kangelaslikkus — omadused, millistega tema ise ei võinud just kiidelda.

Teine suurvõim, lääne poolt, kelle ihaldused ka kinnisid meie järele ning kes oligi püüdnud siin kanda kinnitada — lamas võidetuma liitlaste jalgade ees. Ta teatud ringkonnad polnud küll leppinud ilma pikema jututa taganemisega siit — nende arvates — saagimailt ning organiseerisid hästivarustatud sõjaväelisi „erarusikaid“, saates neid meie maad uuesti „vabastama“. Aga veel suurema vaimustusega ja otse õnnelikena, et ükskord ometi saame ka neile ajaloolistele vastastele kõnelda relvade keelel, võtsime vastu sellegi väljakutse ning andsime neile meie vabadussõja kangelaslikuma löögi.

Kahtlustamata ühtki lähemat või kaugemat naabrit, peame aga tunnustama, et oleme enda geograafiliselt asendilt jäänud endiselt Euroopa „Wetterwinkel'iks“, ilmastikunurgaks, kus ristlevad mitme riigi ning rahva huvid ja mida peetakse silmas mitte just omakasupüüdmatult. See on juba Balti ranniku ajalooline paratamatus. Ning käesoleva ajaloolise momendi iseloomustuseks on, et see huvide ristlemine on eriti praegu kartustäratavalt intensiivne.

Ei taha siinkohal pikemalt ega üksikasjalisemalt puudutada neid „Drang'e“ ja mõjutuskatseid, mis siia on viimastel aastatel ulatamas ühelt ja teiselt poolt.

Mitte lääs, mitte ida — vaid kesktee — oma Eesti tee!

Mingem üksikasjades mööda ka mõnedes suurriikides päris evangeeliumiks kuulutatud vallutamiskavadest, millest pole puudutatud ka meie oma territooriumi ning iseseisvusega. Kõik see ei ole käesoleva artikli raamide kohanegi. Kuid ometi jätame selle tõsiasja, et niisuguseid kavatsusi peetakse võimalikeks meie suhtes ega kõnelda seejuures enam midagi iga rahva iseolemise ja enesemääramise õigusest.

Üldse Euroopa ja kogu maailm praegusel ajajärgul ja jõudude vahetõrgete ümberkujunemisel on nagu niikastumas oma senistelt nurgakividelt. On tekkimas uusi leppeid ja kombinatsioone äsjaste vastasleeride vahel, kuna senised käsikäes käinud pöörduvad üksteisele seljaga ning lähevad vastaslaagritesse. Ühes sellega käib võidurelvastumine maal, merel ja õhus. Seda enam ei salatagi, vaid võetakse endastmõistetava tõsiasjana teiste, poliitiliste, tõsiasjade kõrval ning uute ja äkiliste tõsiasjade ootel.

Et siiski määratella veidi lähemalt, tuletagem meele vaid päris aksioomiks muutunud vastolu meile tähtsate maailmavaadete vahel läänest ja idast. Kumbki neist on avalikult kuulutanud teise oma peavaenlaseks. Kumbki peab teist vastaseks, kellega varem või hiljem tuleb paratamatult kokkupõrge. Kokkupõrge, millist pole maailm näinud seni. Sest nüüdse Euroopa rahu on jagamatu: kui plahvatab kord ühes kohas, haaravad leegid suurema osa kogu mandrist kui mitte maailmast. Nende vastasvoolude vahel aga asetseme meie. Ning mõlemad vastasvoolud on nüüd vägevad oma jõus.

Kõik eelöeldu pole ainult teoreetiline arutelu, püüd ennustada või tontide maalimine. See on lihtne faktide konstateering, mida tuleb arvestada.

*

Vabadusvõitluse võidukale lõpule viimise üheks suuremaks pandiks oli meie rahva seekordne haruldane sisemine tugevus, ühtekuulumine püüetes ja sihtides. Ilma sellela poleks me suutnud end näidata vääriolisena selles suures heitluses ega saavutanud midagi. Sisemise ühtluse poolest olime siis kaugelt üle oma vastastest.

Pärast rahutegemistki suutsid meie diplomaadid meie iseseisvusele tuua täieliku tunnustamise ainult seetõttu, et olime suutnud ja suutsime end kõigile näidata oma sihtides ja soovides ühinenud ning end valitseda oskava rahvana ka ohtlikemal päevil.

Praegune maailmapoliitiline seisukord nõuab meilt jälle täielikku ühtehoidmist, suurimat riiklikku tugevust sisemiselt.

Endist, 1920. a., põhiseadust võib hinnata nii või teisiti. On tõsiasi, et tema kestes on saadetud palju korda, on ehitatud üles meie majandus, on kasvatatud üles uus iseseisvusaegne inim põlv, on kasvatatud rahvasse iseolemise vajaduse äratundmine, on loodud ja on korraldatud, on kavatsatud ja on teostatud, on seatud sihte ja on saavutatud õige palju.

Ent samal ajal peame tunnustama, et on ülimalt heaks atestatsiooniks Eesti rahva riigiküpsusele tõsiasja, et endise põhiseaduse ajal ja valitsemisviisidega siiski nii palju oleme suutnud... Sest see põhiseadus oma tegelikes rakendamisviisides oli kõike muud, mitte aga otstarbekas selleks, mida väikeselt rahvalt ta iseseisvuse püsimiseks nõutakse: kindlat ja vääramatut rahva enese-

valitsemist, tasakaalukat valitsemisviisi ning sisemist kindlust. Meie kõik teame, kuidas siis tegelik võim rahva käest valgus üksikute parteikoondiste monopoliks, kuidas tegelik rahva tahe väänati elukutseliste politiseerimisringkondade huvide mänguks, kuidas puudus vähimigi tasakaal võimude jaotuses ning kuidas kõige selle tagajärjel kodanikud ässitati vaenulikeks kildkondadeks ja täielikult oli kadumas lugupidamine rahvaesinduse, valitsuse ja ühes sellega meie riigi enese vastu üldse. Oli nagu suur laialivalgumine.

Me olime suutnud küll võita kätte endale iseseisvuse, meie esindajad, kellele küll olime teinud sellise ülesande, ei osanud aga seda organiseerida. Ning saigi jälle kord tõeks eeltoodud lause: kergem on iseseisvust võita kui teda säilitada. Sest nüüd polnud enam tegu ühekordse ja kõiki vaimustava julgustükiga, vaid lõpmatu organiseerimisega ning organiseeritud olemisega kõigi võimalike pahede ja vaenlastegi vastu. Siin osutusid meie „valitud mehed“ mitte oma ülesannete kõrgusel seisvaiks.

Äratundmine sellest imbus rahvasse. Ning seda momenti kasutasid mõnde ringkonnad vastutustundetult praeguse põhiseaduse läbiviimiseks rahvahääletusel. Ühe korraga paisati riiklik kord teise ohtlikku äärmusse: endise äärmise parlamendi-ainuvalitsuse asemele seati riigikord, mis toob paratamatult kaasa ühe isiku ainuvalitsuse.

Nii esimese kui ka praeguse põhiseaduse puudustest on meiega ajakirja veergudel ja kõikjal mujal seletatud üksikasjalisemalt ja veenvamalt. Eelüteldu on toodud vaid selleks, et konstateerida ühtluse, tasakaalu ja kindluse kadumist meie riiklikus elus ja rahvas üldse.

Üks riik võib aga välistes ohtudes püsima jääda ainult siis, kui ta tugev on ka sisemiselt, kui temas valitseb sisemine kokkuliidetud ja rahva võltsimatu tahe tasakaalustatud võimude näol.

Et välised olud on võimalikud, nägime juba eelpool.

*

Veel rohkem: meie sisemine olukord võib osutada saatustlikuks mitte ainult välistele ohtudele vastupidamisel — ta võib ka otse väliseid ohte ja vaenlasi meile peale tõmmatagi.

Seda esiteks meie riigikorra vastuvõtmata tõttu mõnele meie naabrile. Praegune põhiseadus oma „riigijuhi“ printsiibil põhjeneva võimuliialdusega kannab endas tingimata fašistlikke tundemärke ja oligi sellasena tagamõtteliselt valmistatud. Fašistlikud valitsejad aga otsisid endale tingimata mingeid toetusi samakorraliselt maadelt. See aga oleks vastuvõtmatu meie idanaabrile ja arendaks meie vahekorra temaga otsekohe ohtlikuks, kui mitte rohkem.

Pealegi on n.-n. juhi printsiip Eesti äärmiselt iseseisvale iseloomule vastuvõtmatu. Kui ka mõned ringkonnad sellega suutsid võluda kergeusklikke ja mõnedki teadmatusest läksid nendega kaasa, tärkas rahulolematu varsti ning sisemised käärimised oleksid möödapääsmatud. Samasuguseid käärimisi ning nüüd juba unustusse suletud kirede vallalaskmist tooks kaasa endise, 1920. a. põhiseadusele enam-vähem vastava, korra tagasitulek. Lõhestuksime jälle kildkondadesse, ajutiseks pidurdatud „tegelastel“ avaneks võimalus kahekordse ki-

Salutakse käesolev „Maleva Seateid“ läbi fageda ja anda edasi fugemiseks kaaskodanikele!

bedusega asuda rahva tõsiseid huvisid vähe arvestavale kirgede ülespiitsutamisele ja — tähendab — riigi sise-misele nõrgestamisele.

Meenutagem tõsiasja, mida siin ajakirja veergudel nentisin juba mõne nädala eest: kõik pärastsõja-aegsed sõjalised kokkupõrked ja vallutused on alatud kallaletungitavale „paremate siseolude“ võimaldamise eesmärgil. Kui kergesti ei või saada siis mõnele kiusatuseks ka meiegi, kui me jällekordselt peaksime maailmale demonstreerima oma jõuetust sisekalklustes, mis seekord tuleksid vist tõsisemad senistest! Sest on kogunenud palju vastutustundetuid rusikat taskus kandjaid, kellele pole midagi püha peale enda auahnuse, isiklike kasude või võimuiha.

*

Eelseisval rahvahääletusel ei looda uut riigikorda ega panda maskma mõnd kabineti umbsuses ning rohelisel laual mugavasti, kuid eluvõõralt kokkuseatud põhi-

seadust. Meil tuleb tegelikult otsustada vaid üks küsimus: kas oleme selle poolt, et õige pea ise valime rahvuskogu, kes kas parandaks praeguse diktaatorliku põhiseaduse või töötaks välja uue põhiseaduse, mille alusel Eesti jääks rahvavalitsuslikul alusel valitsetavaks vabariigiks, kus kõrgeim võim oleks rahva enese käes ja et Eestit juhiks valitav riigipea kahekojalise rahvaesinduse ja riigipea poolt ametisse kutsutava valitsuse tasakaalustatud koostööl?

See ongi kõik.

Kuid ainult niisuguse rahvavalitsusliku ja tasakaalustatud riigikorruga võime jälle saavutada ühtluse ja sisemise kindluse oma elu edasi ehitamisel, nagu see meil oli vabadusvõitluse päevil. Sisemiselt kindlad on seda ka väliselt, maailmapoliitika ja võimude keerises. Neist peetakse lugu, nad on tugevad ise ning neil on sõpru.

Seda tähendavad Eesti tulevikule 23., 24. ja 25. veebruaril „jah'id“ kodanikelt.

E. Jalak.

Kindla rahvavalitsusliku korra poole

Rahvuskogu kokkukutsumine on vajaline

Põnevaimaks päevaküsimuseks ja suure tähtsusega aktsiooniks praegu on eelseisev rahvahääletus. Käesoleva kuu 23., 24. ja 25. päeval on kogu Eesti hääleõiguslik kodanikkond kutsutud hääletuskastide juure, et vaba kodanikuna ja vabal tahtel anda otsus, kas peame kutsuma kokku rahvuskogu, kes annaks meile uuendatud põhiseaduse, mis kindlasti aitaks rajada meie riiklikku võimu ja kindlustada valitsuse püsivust, rahva vabadusi ja riigielu rahulikku arengut.

Eelseisev rahvahääletus peab andma murrangulise otsuse — ja kui see otsus tuleb jaatav, siis võime rahulikult meele loota oma riikliku korra uuestirajamist ning kindlustamist vabaduste, korra püsivuse ja võimu tasakaalukuse alustel.

Riigivanema aktsioon rahvahääletuse teel jõuda rahvuskogu kokkukutsumisele ja rahva enese tahtel asuda põhiseaduse uuendamisele on suunatud meie riigi alustugede ning demokraatliku korra püsivuse kõvendamisele. See on elutarga riigimehe ja sügavpatriootliku rahvajuhhi kaine ja rahulik tahe rajada meie riiklik ja seaduslik kord nii, et tulevikus poleks kellelgi võimalik võimuga liialdada, nagu see on võimalik praeguse põhiseaduse alusel, ja võimuga nii mängida, nagu seda võimaldas endise põhiseaduse aegne parteidevahelise sissivõitluse aeg.

Praeguse põhiseaduse üheks suurimaks puuduseks on riigipea võimupiiride ebamäärasus, mis võimaldab otse piiramatut ja pidurdamatut ainuvalitsemist. Kehtiva põhiseaduse alusel võib riigivanemaks valitud isik riiki valitseda otse nagu mõni tsaar või mõne Lõuna-Ameerika rahutu riigi kindralist diktaator-president. Rahvaesinduse võim on aga nii piiratud, et tal tegelikult pole riigipea ja valitsuse üle pea-

aegu mingit kontrolliõigust. Isegi mitte eelarve — selle riigi ja rahva rahakoti — suhtes. Iga uue riigivanema valimine oleks nagu mingi uus revolutsioon, sest uus mees võiks sama põhiseaduse alusel riiki jälle hoopis omapärasemalt hakata valitsema. Nii laiamõistelised, ühekülgsed ja puudulikud on praeguse põhiseaduse normid ses osas. Kui riigipeaks valitaks isik, kel on suur võimuahnus, vähene enesedistsipliin, väikesed kogemused riigielu juhtimisel ja piiratud vastutustunne oma rahva saatuse ees, siis saaks praegune põhiseadus meie riigielu tabavate paratamatute raskuste ja kriisi allikaks. See võimalus — tasakaalustamata ja pidurdamata liialdamise võimalus võimuga — tuleb põhiseadusest pühkida välja. See ei sobi meie rahva hingeeluga ja on meile, kaineile vabadustarmastavaile põhjamaalasile, vastuvõtmatu.

Teiseks suureks puuduseks kehtivas põhiseaduses on rahvaesinduse valimine proportsionaalsuse põhimõtte alusel. See soodustab ja võimaldab väikeste, rohkete, omavahel tulitsevate rühmituste tekkimist, mille tagajärjeks on töövõimetu parlament. Sellase lahkemõttelise parlamendi enamus on ebastabiilne, kõikumv. Loomulikult on sellase rahvaesinduse usalduse alusel töötama sunnitud valitsuse seisukord ka ebastabiilne, sest täna võib tal küll usaldus olla, kuid vahest juba homme on alatiselt omavahel pingul olevad ja hõõruvad parlamendi rühmad teisiti koaleerinud ja valitsuse kukutanud.

Sellase olukorra tekkimisest tuleb hoiduda ja tulevases põhiseaduses rahvaesindus luua isikuvallimise põhimõttel. Teatud rajoon saadaks rahvaesindusse isiku, kel ses rajoonis on kõige suurem poolehoid. See tagab populaarsemate isikute valimist ega soodusta rohkete parteide tekkimist ning partei keskjuhatuse poolt nimekirja etteotsa paigutatud nõrgemate jõudude delegeerimist. See viiks rahva ühinemisele

Eestlasile eesti maa ja eesti elu!

usaldusväärsemate ja nimekamate isikute ümber. Ja sellane ühinemine rajoonides mõjuks ühtlustavalt kaasa ka kogu vabariigis, see soodustaks rahva ühendamist üheks tervikuks.

Et normaalset rahvavalitsuslikku korda maksma panna, et luua vastutavat ja tasakaalustatud riigivõimu, et rahvaesindusel võimaldada praegusest mõjukamal määral võtta osa seadusandlikust tööst, et hoiduda endisest parteipoliitilisest lõhenemisest ja erakonna juhtide salategutsemise kombinatsioonidest, et tasakaalustades riigipea võimu, võimaldada tal püsivalt ja kindla jooneliselt valitseda ning rahva elu juhtida ülemäärastest poliitilistest kriisidest häirimatult, selleks on tingimata vaja uendada ja parandada praegust põhiseadust. Rahvuskogu kokkukutsumine põhiseaduse parandamiseks on vajaline, sest praeguses olukorras on see kõige kiirem ja õigem tee rahvavalitsusliku korra juure.

Riigivanem oma esituses rahvuskogu kokkukutsumiseks tahab seda tulevast n.-n. II Asutavat Kogu näha kahekojalisena. See on elutark ja riigimehelik tahe. Kuna riigivanem ja kaitseväge ülemjuhataja koos vabariigi valitsusega on oma otseseimaks ja kõrgeimaks sihiks võtnud olla demokraatliku korra hooldajaiks, siis loomulikult on ka nende kindlaimaks tahteks teha kõik, et uus põhiseadus igakülgselt asjalikult ja kainelt läbi mõeldaks, nii et selles puuduksid kõik need vead, mis leiduvad meie riigi senistes põhiseadustes.

Kahekojaline rahvuskogu garanteeriks seda kõige kindlamini. Esimene koda, mis valitaks isikuvalimise — enamusvalimise — põhimõttel, saaks teatud organiseerimisoskuse juures koosneda ainult suuremate rahvakihtide esindajaist. Selle tõttu võivad esimeses kojas pääseda mõjule ainult nende kihtide huvid — ja see võib avaldada mõju järjekordsele ühekülgsusele põhiseaduse sisu uuendamisel. Sellast nähtust võib tasakaalustada teise koja abil, kus oleksid esindatud kõik kutsed, hoolimata nende kutsealade arvulisest koosseisust. Teises kojas oleksid ühisele tööle rakendatud kõige mitmekesisemad asjatundjad ja see kindlustaks selle suure ülesande — põhiseaduse parandamise — parima lahendamise. Kahekojaline rahvuskogu oleks kõigi rahvaklasside ja kutsealade tõeliseks esindajaks, kellelt tohib loota asjatundlikkust ja tasakaalukust. Rahvuskogu kaudu põhiseaduse parandamine on kõige õigem ja praktilisem tee, sest seal viilitakse ümarguseks ja mõeldakse sirgeks kõik, kõige pisemadki, üksikasjad, mille üle rahvas massina ei saa küllaldaselt süvenemata otsustada.

Riigivanem K. Päts on meid kutsunud üles õil-

saks ja suureks isamaaliseks otsuse tegemiseks. Meil peab olema usku selle vana palju võidelnud ja palju kannatanud rahvajuhhi ausesse tahtesse — kindlustada rahvale tarvilised vabadused, riigile kord ja rahva kõrgeimale teenreile kindlad töövõimalused. Eeloleva rahvahääletuse läbimiseks tuleb töötada kaasa kõigil isamaaliselt mõtlejail kodanikel. Iga eesti mees ja eesti naine mõistku, et mida rutem ja mida paremini läbi mõeldud korra alusel me jõuame siserahu poole, seda suurem kasu on sellest meie riigile ja rahvale. Sellepärast 23.—25. veebruarini tõmmakem kaasa poolt hääletama kõik need, kellele on kallid kodu rahu ja kindel seaduslik kord meie riigis. Üksteisi tuleb õhutada minema häält andma. Passiivsus ja eemalehoidumine on patustamine kodanikukohustuste vastu.

Iga kaitseliitlane kui seltskonnategelane püüdku kõige agaramalt teha selgitustööd ja töötada kaasa põhiseaduse parandamise aktsiooni õnnestumisele. Kuid igale selgitajale olgu enesele kindlasti selge rahvuskogu kokkukutsumise tarviduse paremus, et seda veenvamalt suuta kaasa võita neid, kes on passiivsed, ükskõiksed, kõhklejad või kes on isegi vastu. Rahvusliku teravikluse rinnet tuleb kõvendada kõige hoogsamalt!

Isamaaliselt mõtlevad kodanikud ärgu lasku endid viia eksiteele neil kõhklejail ja vastutõtajail, kes küll avalikult, küll salaja püüavad laita eelseisvat rahvahääletust ja seega tuua kahju riigivanema poolt algatatud rahvuslikule otsuseandmisele. Hoidugu kõik neist sositajaist, kes ise sageli küll ei tarvitsegi tõsiselt olla sisuliselt vastu sellele algatusele, kuid kes kas puht-partei poliitilistel põhjustel, isikliku viha või opositsioonivaimu õhutusel tahavad lihtsalt viriseda või nurja ajada seda, mida teised on algatanud. Nad on kas lihtsalt kadedad, mõne praeguse rahvajuhhi isiklikud vastased või neil pole elus läinud nii, nagu nad ise oleksid tahtnud. Ja seepärast siis nad võitlevadki meeste vastu, kes rahva ja riigi elu on edukaimalt juhtinud ning kes riiklikku korda hoolikalt kindlustada tahavad.

Eesti rahva parema tuleviku pärast mõistku nüüd kõik, kui võrd tarviline on rahvuskogu kokkukutsumine, mis annaks võimaluse riigis panna maksma kindla rahvavalitsusliku korra. Kaheksateistkümmend aastat oleme pidanud võitlust oma iseseisvuse saavutamise, kaitsmise ja kindlustamise eest. Väga palju ülesehitavat tööd on selle aja kestes tehtud. Rahvuskogu kokkukutsumine olgu selle võitluse jätkamises helgeimaks punktiks ning aidaku otsustavalt kindlustada meie riigi alustugesid.

E. H. Truuvere.

Järgneb rahva kinnitus!

Lähenevad otsustamise päevad. Ei olegi täit kaht nädalat kuni järjekordse ajaloolise silmapilguni, millal eesti rahvas peab langetama oma otsuse, peab andma ära täiskodaniku, oma poliitilise küpsuse, eksami.

Võites vabadussõja, eesti rahvas võitis eluõiguse. Langetades 23., 24. ja 25. veebruaril oma otsuse, ta tõendab, kas ta on suuteline korraldama oma iseseisvat elu, kas ta tahab kindlustada kättevõidetud õigust.

Vastutustundetud käed Eestist emale! Eesti juhib ise oma saatust!

Võime olla kindlad, et rahvas tuleb hiilgavalt toime talle pandud ülesandega. Eesti rahvas ei oleks enam eesti rahvas, kui see ajalooline ülesanne jääks tema poolt täitmata, jääks teostamata. Eesti rahvas ei tunne väsimust, ei tunne tüdimust — seda võivad tunda ainult mõned ta üksikud liikmed. Eesti rahvas ise aga on noor, on täis lootust ja usku, et tema päralt on tulevik. Tema tee on tõusu poole — iga ta samm on samm edasi, on omaette võit — on tulevikku tee rajamine. Kui ta iseseisvusaegse ajaloo sündmustikus võiakse märkida vigu, siis ei ole need tema vead, vaid aja vead, on vead, mida on teinud aja mõjutusel palju rohkemal määral kõik vanemad rahvad. Neist on eesti rahvas saanud kergesti üle — mida me aga ei näe mitmete vanemate rahvaste juures. Eesti rahvas mõistab kohameda oludele, mõistab tõmbuda tagasi, kui see osutub vajaliseks. Ta elu instinkt on talle juhtinud kätte alati õige tee. Ka seekord, kus tal tuleb otsustada, kuidas ehitada uut riiklikku hoonet, tuleb otsustada, missugusele tingimusele see peab vastama, ei peaks olema kellelgi kahtlust, et rahva otsus on õige, on säärane, nagu see kokkuvõtlikult on antud riigivanema esildises, selles rahva tahtmise ja soovide sünteesis.

Iga iseseisvusele ärganud rahvas — eriti kui ta on veel riiklikult noor — tahab elada. Tahtes aga elada ta korraldab oma elu — korraldab, et see oleks kindlus-

tatud vapustuste, igasuguste ootamatuste vastu, korraldab sääraselt, et oleksid nähtud ette kõik tingimused ja soodustused elu rahulikule arenemisele. Oma tahte rahvas avaldab vastavais otsuseis — kas spontaanselt või vastavate selleks kutsutud organide või isikute algatusel. Käesoleval juhul algatus tuleb riigijuhilt, riigivanemalt, kes on kutsutud juhtima sise- ja välispoliitikat, on kutsutud hoolitsema riigi välise puutumatus, sisemise julgeoleku ja seaduste täitmise eest, s. t. tuleb sellelt riigiorgaanilt, tuleb sellelt isikult, kes juba oma kõrge positsiooni tõttu peab kõige paremini teadma, mida tahab rahvas ja mida vajab riik. Seepärast ongi tema algatus rahva enese n.-ü. provisoorne otsus, on otsus, mis sisuliselt vastab rahva tahtele, kuid mil puudub veel rahva kui suverääni sanktsioon, vormiline kinnitus.

Selle kinnituse rahvas kahtlemata annab selleks algatatud rahvahääletusel või rahva poole pöördumisel. Ta annab selle, jäädes suverääniks, annab seepärast, et see algatus on tema otsus, on tema tahte väljendus. Ta kinnitus on vormiline, kuid mitte selles mõttes, nagu parlamentaarses riigis presidendi või monarhi allkiri peaministri poolt esitatud aktil või otsusel, vaid selles mõttes, et anda oma tahte väljendusele seaduslikku jõudu.

Eugen Maddisoo.

Sadama malevkonna propagandapealik.

Ajalugu ei kordu. . .

On silmapilke ja olukordi, kus tuleb toimida erilisel täie teadvusega oma teo tagajärgedest, kuna nii või teisiti talitamisest oleneb siis mitte ainult üksiku isiku saatus, vaid kogu rahva ja maa saatus ning ühtlasi ka rahvuse au. . . Ajalugu oma üksikasjades ei kordu! Ja ka inimesed on ainult ajalikud. . .

Eestlaste kaasaegne põlv on seni haruldase üksmeelega suutnud täita neid ülesandeid, mis ajalugu talle riigirahvana on annud täita. Ta on võinud üksmeeles talitades luua riigi ja korraldada oma elamist, hoolimata

raskusist, sellase järjekindluse ja tasakaalukusega, mis on omane vaid talle kui vanale kultuurrahvale, kes on väärne seisma põhjamaa rahvaste peres. Ei ole minutikski kahtlust, et Eesti tõug oleks unustanud end või oma sitkust! Et ta oleks unustanud oma vana ning ulja iseteadvuse! Senised võidud ja saavutused kohustavad meid!

Kui juhid hüüavad, siis ei tarvitse nad oodata! Kui Eesti nõuab tegusid, siis vabatahtlikud ei kõhkle!

Kui 24. veebruaril 1919. a. meie armas ülemjuhataja

Iga korralik kaitseliitlane ja naiskodukaitse liige peab olema teadlik oma üksuse tegevusest. Seepärast tellige aegsasti „Maleva Teated“.

„Teateis“ avaldatud õppusist, kogunemisist, loenguist ja muude korralduste mitteteadmise vabandavaks põhjuseks ei saa kunagi olla „Teadele“ mittekäimine.

Tellimisi võetakse vastu üksuste staapides ja esinaiste juures.

23., 24. ja 25. veebruaril taotakse meie laste tulevik.

võis ütelda, et eestlaste maa on vaba neist, kes käe Eesti vabaduse järele sirutanud, siis eeloleval 24. veebruaril andkem talle ja kõigile meie juhtidele tunda, et vabad eestlased ütlevad ka oma poolt midagi — nad ütlevad — meie maa on vaba kõigest sellest, mis pole kohane eestlusele, see maa järjestub nii, kuis seda määrab rahvas — suverään — oma tahteavaldusega. See tahteavaldus saavutab aga ainult siis positiivse ning hinnatava

tulemuse, kui see toob endaga kaasa rahvuskogu kokkukutsumise.

Seepärast kõik, ühes oma mõttekaaslastega, 23., 24. ja 25. veebruaril valimiskastide juure, et anda häält, mis olgu meie südame hääl, kalli Eesti kasuks!

K. J. Oja,

Põhja mlvk. I pat. adjutant.

Käskkiri kaitseliidu Tallinna malevale

12. veebruaril 1936. a. nr. 6.

§ 1.

Avaldan väljavõtte kaitseliidu ülema käskkirjast 28. jaan. s. a. nr. 6:

„§ 1. Tehes kokkuvõtet kaitseliidu 1935. a. tegevuse kohta pean heameelega märkima laskeasjandusliikku ala. Tegevus laskealal möödus kaitseliidus läinud aastal suure, järjekindla ja pingutava töö tähe all. Kõik laskealal peetud võistluste protokollid, mis malevaist peastaapi saadetud, on uuritud läbi, koostatud kokkuvõtted; kõigi nende materjaalide ja isiklike tähelepanekute põhjal võime teha järeldusi ja seada üles uusi sihte ja eesmärke edaspidiseks tööks.

Laskeala järjekindla, pingutava töö tulemusi võime ka fikseerida, kõrvutada ja võrrelda varemäl aastail saavutatud tagajärgedega; läbitöötatud materjaalide põhjal saame võrrelda oma töö edukust ja intensiivsust üksikuis malevais, malevate allüksusis ja lõpuks võime paralleele tõmmata kaitseliidu, meie teiste riigikaitse organisatsioonide ja meie sõbraliste välisriikide vennasorganisatsioonide laskesaavutuste vahel niivõrd, kui meil on tulnud nendega ühesuguseis tingimuis laskeosavuses katsuda jõudu.

Avaldan alljärgnevais paragraafides kaitseliidu ja ta allüksuste 1935. a. suuremate laskevõistluste tagajärjed.“

See käskkiri on saadetud maleva allüksustele, kus võib sellega lähemalt tutvuda.

§ 2.

Vabariigi iseseisvuse 18. aastapäeval, 24. veebruaril s. a., korraldatavast paraadist osavõtmiseks koguneda kõigil maleva üksusel, välja arvatud Nõmme malevkond, Srtkv. divisjon, üksik eskadron ja üks s/auto

rühm, kell 1000 maleva staabi hoovile, kus maleva vanem-instruktori korraldusel rivistuda.

Paraadist osavõtuks moodustada kompaniid à 3 rühma, rühmas 3 jagu, jaos 7—10 k/l.

Toompea malevk. välja tuua 3 kompaniid, Põhja malevk. 2 komp., Lõuna malevk. 1 kompanii à 4 rühma, Ida malevk. 1 kompanii, Raudtee üksik. pataljonil 1 kompanii, Sadama malevk. 2 rühma, Kalevi malevk. orkester ja 1 kompanii à 4 rühma, Tehniline malevk. 2 rühma, Kopli malevk., üks. sidekomp., üks. klp. komp. ja üks. G kompaniidel à 1 rühm.

Suurtükiväe divisjonil, üks. eskadronil ja üks. s/a. rühmal korraldada rivistumine instruktor ltn. H. Silberi korraldusel Vismari tänaval.

Liikumiseks paraadiplatsile üksused peavad olema valmis kell 1030. Liikumist alata minu korraldusel. Kõik eelkorraldused viia läbi nii, et kella 1000 alates maleva hoovipealne oleks vaba maleva rivistamiseks.

Suurtükiväe divisjonil tuua välja 2 patareid, à 2 toru. Meeskonna ja suurtükide vedu teostada 7 veoautol, 2 kahurikärul ja 3 m.-rattal.

Üksik. eskadronil ilmuda välja 4 veoautol, 35 mootorrattal ja 2 sõiduautol.

Üksik. s/auto rühmal tuua välja 2 soomusautot.

Nõmme malevkonnal ühes lipuga täies koosseisus võtta osa Nõmme garnisonis korraldatavast paraadist.

Kõik paraadist osavõtjad olgu vahiteenistuse vormis, s. o. olgu varustatud püssi, vöörihma ja padrunitaskuga, kuna pealikuil, lipukandjail ja assistentidel olgu vöörihm ja püstol.

Vormiriiete puudusel võib ilmuda kaitseliidu mütsi ja käelindiga varustatult. Üli- ja kooliõpilased võivad kaitseliidu mütsi asemel kanda vastava õppeasutuse vormimütsi.

Kõigil lipukandjail ja assistentidel ilmuda ühes lippudega kell 1000 ma-

leva õppetuppa, kust nende väljatoomine sünnib minu korraldusel.

Paraadimarsil hra riigivanemast möödudes liikuda edasi S. Roosikrantsi tänava kaudu kiirel sammul.

Põhja malevkonnast saata kell 0945 maleva staapi van.-instruktori käsutusse 3 liinurit.

Maleva lipukandja ja assistendid määrata Toompea malevkonnast.

§ 3.

Pühapäeval, 16. veebr. s. a., algusega kell 1000, korraldan Mustamäe ümbruses 10-klm suusatamise rakmeis ühes laskmisega 200 m-lt.

Peakohtunikuks ja lähetajaks määran plk. A. Silber'i, sekretäriks plk. H. Kopper'i ja raja märkijaiks A. Teder'i ja E. Steinberg'i.

Abikohtunikeks olla Kalevi, Põhja, Ida, Nõmme ja Raudtee üksiku pataljoni spordipealikuil.

Nõmme malevkonnal saata võistlustele 3 kontrollpunkti kohtunikuks suuskadel, kel olla laskeraja majas hiljemalt kell 0900, teistel kohtunikel olla samal kohal kell 0930.

Võistlustest osavõtjate ülesandmine on koha peal enne võistlusi.

Võistlejad omandavad isiklikke auhindu.

§ 4.

Kinnitan Nõmme malevkonna majanduspealiku abiks Rudolf Tikman n'i, arvates 15. veebruarist s. a. Õ i e n d u s: ljh. nr. 1058.

§ 5.

Allpooltähendatud kaitseliitlased kustutada maleva ja vastava allüksuse nimekirjades:

Toompea malevkonnast: 1) Johannes Lesk, oma soovil, arvates 5. veebr. s. a.;

Tehnilisest malevk.: arvates 3. veebr. s. a.: 2) Paul Vilhelmsen, oma palvel, ajapuudusel; 3) Friedrich Teinberg, elukoha muutmisel;

Rahvahäätetus on meie rahva saatuse küsimus.

Kalevi malevk.: 4) Arnold Ervin, tervislikel põhjusil, arvates 10. veebr. s. a.; 5) Hans Kitsing, elukoha muutmisel, arvates 1. veebr. s. a.;

Suurtkv. divisjonist: 6) Arseni Raud, loiu osavõtu tõttu kaitseliidu tegevusest, arvates 15. veebr. s. a.;

Üksik. eskadronist: arvates 1. veebr. s. a.: 7) Arnold Kalter, üleminekul Viru malevasse; 8) Evald Kärner, elukoha muutmisel;

Üksik. G kompaniist: 9) Olaf Mau (Mou), elukoha muutmisel, arvates 8. jaan. s. a.;

Sadama malevk.: 10) Roman Atamanovski, arvates 1. veebr. s. a.;

Üksik. soomusauto rühmast: 11) toetavliige Voldemar Salumäe, arvates 7. veebr. s. a.

Õiendus: ljh. nr. nr. 212, 228, 122, 88, 48, 169, 995 ja 450.

R. Lints,
major,

Tallinna maleva pealiku k. t.

Maleva pealiku korraldused ja teadaanded.

Järgmised „Maleva Teadete“ numbrid ilmuvad neljapäeval, 20. veebruaril s. a. ja reedel, 6. märtsil s. a.

Talvmanöövri kompaniisse määratud kaitseliitlaste kogunemine manöövrissse sõitmiseks on 15. veebr. s. a. kell 0630 maleva hoovis.

Ilmuda aastaajale vastavas riie-tuses, relva ja rakmetega. LAHING-LASKEMOONA KAASAVÖTMINE ON KEELDUD. Seljakotid saab malevast.

Teisipäeval, 18. veebruaril s. a., kell 2000, peetakse maleva staabis maleva allüksuste propagandapealike koosolek, millest võtta osa kõigil propagandapealikele.

Maleva pealik.

Käskkiri

Põhja malevkonnale

12. veebruaril 1936. a. nr. 6.

§ 1. Korraldan teisipäeval, 18. veebruaril k. a., algusega kell 2000, maleva õppesaalis, neile malevkonna liikmeile, kes 4. veebr. k. a. korraldatud õppusest puudusid, loengu: „Kaitseliitlase ülesanded, õigused ja

kohustused kaitseliidu kodukorra järgi“.

Loengu peab malevkonna pealik kol.-lt. A. Balder, VR. III/3. Loengust osavõtt on kohustuslik kõigile malevkonna kaitseliitlastele, kes puudusid 4. veebr. k. a.

§ 2. Kompaniipealikele saata märtsikuuks 1936. a. vahtkonnad kaitseliidu peastaapi järgmiselt: VI pat. postikompaniil — 5., 10. ja 16. märtsil k. a.; VI pat. 1. kompaniil — 19., 29. ja 31. märtsil k. a.

Vahtkonna koosseisu määratuil ilmuda kell 2200 maleva staapi korrapidaja-pealiku juure.

§ 3. Korrapidajajaks-pealikuiks maleva majja märtsikuuks 1936. a. määran: 5. märtsil — plk. G. Kitsing; 10. — plk. M. Helk; 16. — plk. E. Rosik; 19. — veltv. K. Teder; 29. — plk. A. Devis; 31. — plk. N. Beckmann.

§ 4. Viin teenistuse huvides üle I pataljoni 2. kompanii II rühma malevlase Mihkel Ilp'i sama kompanii III (sisekaitse) rühma.

Õiendus: ljh. nr. 238.

§ 5. Korraldan teisipäeval, 18. veebr. k. a., algusega kell 1700, maleva siselasketiirus, järjekordse seeria-laskevõistluse väikekaliibrilisele B ringile. Laskmist juhatada ringi pealikul ja tema abil. Moon ja märklehed malevkonna poolt.

§ 6. 4. veebruaril k. a. peetud laskevõistlusel väikekaliibrilisele A ringile võitis mlv. E. Rikand 280 silmaga malevkonna rändauhinna 7. korda vaheldumisi ja seega jäävat.

§ 7. Eesti konsulilt Soomes, hra H. Lehmus'elt, on annetatud väikekaliibrilise A ringi I meeskonnale rändauhinna karikas. Avaldan siinkohal hra konsul H. Lehmus'ele annetatud karika eest malevkonna südamlíkema tänu. Karikat tuleb jäävalt omandamiseks kaitsta 5 korda järjest või 7 korda vaheldumisi. Sisetiirus laskmistel tuleb lasta 30 lasku 3 asendist; välistiirudel — 60 lasku 3 asendist.

§ 8. Alljärgnevad kaitseliitlased on muutnud oma elukoha ja elavad nüüd: VI pat. 1. komp.: O. Rõemo — Veerenni 5—1; Postikomp.: A. Kütt — Tatari 53—11.

A. Balder,
kolonel-leitnant,
malevkonna pealiku k. t.

Käskkiri

Ida malevkonnale

11. veebruaril 1936. a. nr. 5.

§ 1. Määran vahtkonna kaitseliidu peastaabi majja s. a. märtsikuuks järgmiselt:

2. märtsil — Politseirühm, 9. märtsil — 2. pat. II kompanii, 17. märtsil — 3. pat. I komp., 22. märtsil — 3. pat. II komp.

Kompanii- ja rühmapealikele vahtkonnad õigeaegselt saata välja ja öösi neid kontrollida.

Vahtkonda määratuil kaitseliitlastel koguneda kella 2200 maleva majja korrapidaja-pealiku juure.

§ 2. Korrapidajajaks-pealikuiks maleva kodusse s. a. märtsikuuks määran järgmised pealiked:

2. märtsil — R. Kõrbe, 9. märtsil — N. Kivi, 17. märtsil — A. Luts ja 22. märtsil — A. Kukk.

J. Klaar,
malevkonna pealik.

Käskkiri

Lõuna malevkonnale

12. veebruaril 1936. a. nr. 6.

§ 1. Esmaspäeval, 17. veebruaril s. a., kell 1900, korraldab maleva pealik maleva õppesaalis pealike teadmiste kontrollimise, millest osavõtt on kohustuslik kõigil malevkonna pealikele, alates jaopealiku abist. Kompaniipealikele kanda hoolt, et eranditult kõik pealiked oleksid kohal.

§ 2. Korraldan esmaspäeval, 17. veebr. s. a., kell 2000, maleva õppesaalis koosoleku riikliku tähtsusega küsimuste selgitamiseks, millest osavõtt on kohustuslik kõigil malevkonna liikmeil, kes puudusid 11. veebruaril s. a. korraldatud loengust.

§ 3. Korraldan esmaspäeval, 17. veebruaril s. a., kell 2100, malevkonna staabis laskurite koosoleku, millest võtta osa kõigil laskeasjandusest huvitatud liikmeil.

§ 4. Eelolevast vabariigi aastapäeva paraadist võtab Lõuna malevkond osa täies koosseisus. Selleks koguneda kõigil liikmeil 24. veebr. s. a. kell 1000 maleva staabi hoovile. Ilmuda kõigil vormiriietuses või vähemalt vormimütsiga, kaelindi, püüsi,

Oma riiki oskame ise korraldada ja juhtida.

vöörihma ja padrunitaskuga. Kompaniipealikuil hoolitseda, et kompaniid oleksid esitatud täies koosseisus.

§ 5. Vabariigi aastapäeva paraadile määratud: malevk. lippuriks plk. V. Resev-Resel'i ja assistentideks plk. P. Tammesalu ja plk. J. Madison'i, kel olla kohal malevkonna staabis kell 1000 vormis, vöörihma ja püstoliga kabuuris.

§ 6. Oma elukoha on muutnud ja elavad nüüd: 1) Tihanov, Leo — Tondi 41—10; 2) Savi, Friedrich — Kentmanni 32-a—5.

§ 7. Vahtkond kaitseliidu peastaapi saata 3., 11., 15., 20. ja 30. märtsil s. a. 4. kompanii pealikul. Vahtkonna koosseisu määratuil ilmuda kell 2200 maleva staapi korrapidaja pealiku juure.

§ 8. Määratud korrapidajaiks-pealikuiks maleva majja: 3. märtsil plk. A. Remma; 11. märtsil plk. K. Reinap; 15. märtsil plk. A. Vende; 20. märtsil plk. J. Kalda ja 30. märtsil plk. J. Maime.

§ 9. 7. veebruaril s. a. maleva siselaskerajal Eri ja A kl. laskureile peetud seeriavõistlusel väikekal. püssidest tuli esikohale Anton Madjak 278 sl., võites hra H. Teras'e poolt väljapandud rändauhinna esimest korda.

§ 10. Korraldan:

1) Laupäeval, 15. veebr. s. a., kell 1600 maleva siselaskerajal väikekal. püssidest laskmises B klassi sisetreeningu ja ühtlasi pr. O. Karp'i karikavõistluse.

2) Reedel, 21. veebruaril s. a., kell 1600, sealsamas Eri ja A klassi sisetreening-võistluse.

§ 11. Olen muutnud oma elukoha ja elan nüüd V. Tartu mnt. 17—4, telef. 429-88.

P. Reintam,
malevkonna pealik.

Käskkiri

Kalevi malevkonnale

7. veebruaril 1936. a. nr. 4.

§ 1. Õnnitlen noorte kotkaste Kalevi malevkonda 5. aastapäeva puhul ja soovin õnne ning edu edaspidises töös. Püsigu teie keskel senikestnud üksmeel ja arusaamine oma õilsaist ülesandeist ning jätkugu kõigil tahet ja püsivust tegutseda edasi samas vaimus ka eelolevail aastail.

Avaldan südamliku tänu pealik E. Kumar'ile energilise organisatorliku tegevuse eest noorte kotkaste Kalevi malevkonna pealikuks.

§ 2. Teen teatavaks, et malevkonna varahoidja toimetab varustuse vastuvõtmist ja väljaandmist igal neljapäeval kella 1700—1900.

B. A b r a m s,
kapten,
malevkonna pealik.

Käskkiri

Kalevi malevkonnale

11. veebruaril 1936. a. nr. 5.

§ 1. Avaldan suurimat tänu naiskodukaitse Kalevi jaoskonnale annetatud v. k. spordipüssi eest.

§ 2. Maleva poolt korraldatakse neljapäeval, 27. veebruaril s. a., kell 1900, maleva õppesaalis kontrollkatsed jao- ja rühmapealikutel sõjalise ettevalmistuse tasapinna kontrollimiseks.

Kompaniipealikuil hoolitseda, et kõik neile alluvad rühmapealikutel ja nende abid ja jaopealikutel ilmuksid tähendatud päeval kontrollkatsel.

§ 3. Kompaniipealikuil saata märtsikuuks s. a. vahtkonnad k/l. peastaapi järgmiselt:

1. kompaniil — 1. märtsil s. a.,
2. kompaniil — 12. märtsil s. a.,
3. kompaniil — 18. märtsil s. a.,
4. kompaniil — 21. märtsil s. a.

Vahtkonna koosseisu määratuil kaitseliitlasil koguneda kell 2200 maleva majja korrapidaja-pealiku juure.

§ 4. Korrapidajaiks-pealikuiks märtsikuuks s. a. maleva majja määratud:

1. märtsil — plk. E. Karp, 12. märtsil — plk. R. Pfaff, VR II/3,
18. märtsil — plk. A. Hütt, 21. märtsil — plk. J. Erjapea.

Korrapidaja-il-pealikuil olla kohal kella 1900—2400.

§ 5. Asjaajajal staabi nimekirjast kustutada ja 2. kompanii pealikul oma nimekirja võtta üles endine malevkonna varahoidja Rudolf Treufeldt, arvates 1. veebruarist s. a.

§ 6. Alljärgnevad malevkonna liikmed on muutnud oma elukoha, häire- ja kompaniipealikuil teha nimekirjades vastavad parandused:

Puusep, Edgar — 3. komp., endine Vilmsi 50—100 (11) — nüüd Poska 2—10 (12); Tensing, Klemens — 2. komp., end. Villardi 21—4 (24), nüüd Estonia pst. 19—3 (9); Semmel, Viktor — 1. komp. end. Kana 6—3 (9), nüüd Lembitu 8—14 (19); Tiitmaa, Karel 2. komp. end. Kopli 28—26 (5), nüüd Villardi 32—2 (24).

B. A b r a m s,
kapten,
malevkonna pealik.

Käskkiri

Toompea malevkonnale

12. veebruaril 1936. a. nr. 5.

§ 1. Korraldan malevkonnale pühapäeval, 23. veebruaril s. a., riviõppuse. Õppusest osavõtmiseks koguneda kella 1000 maleva staabi hoovile, Kaarli t. 10.

Õppusele ilmuda vormiriietuses (palitu, talvmüts, säärsaapad) varustatult vintpüssi, vöörihma ja padrunitaskuga, pealikutel rühmapealikutest alates vöörihma ja püstoliga.

Kompaniipealikuil käesolev korraldus teha teatavaks kõigile neile alluva kompanii kaitseliitlastele ning õppusest mitteosavõtjate nimestik ühes puudumise põhjuste äratäendamiseks esitada malevkonna staapi hiljemalt 22. skp. kell 1000. Kompaniipealikuil ühtlasi registreerida kohapeal õppusele ilmunuid.

§ 2. Teen kompaniipealikuile eriliseks ülesandeks hoolitseda, et kõik neile alluva kompanii kaitseliitlased, kes on tellinud endale vormipalitu, oleks hiljemalt 22. skp-ks varustatud vormipalitu ja talvmütsiga.

Et ei tekiks talvistusi vormipalitude valmistegemisel ja kättesaamisel, tuleb kõigil tellimise äraannud kaitseliitlasil aegsasti ilmuda Sõjaväe Majandusühisuse rätsepa töökotta palitu prooviks ja vastuvõtmiseks.

Ühtlasi tuleb kaitseliitlasil kiirustada talvmütside väljavõtmisega malevkonna staabist. Mütside väljaandmine toimub malevkonna staabis igal teisipäeval ja reedel kell 1800—2000.

Kompaniipealikuil esitada 19. skp-ks malevkonna staapi andmed, kui palju on neile alluvas kompaniis ülaltähendatud kuupäevaks kaitseliitlasi, kes on varustatud täielise

vormiriietusega (palitu, talvmüts, säärsaapad).

§ 3. Alljärgnevad malevlased on muutnud oma elukoha, alarimipealikuil teha nimekirjades vastavad muudatused:

1) Tsvetkov, Peeter — uus elukoht Liivamäe 25—6, end. Kullerkupu 5—1; 2) Trei, Nikolai — uus elukoht Kivimurru 7—2, end. Kõie 4—4; 3) Larev, Mihkel — uus elukoht Koidu 26—3, end. Koidu 108—3; 4) Alas, Rudolf — uus elukoht Ilu 6, Nõmme, end. V. Ameerika 24—7, Tallinn; 5) Suitslepp, August — uus elukoht Villardi 28—2.

K. Terras,
malevkonna pealik.

Käskkiri

Sadama malevkonnale

12. veebruaril 1936. a. nr. 5.

§ 1. Teen teatavaks, et roolimeeste kursus peetakse edaspidi igal teisipäeval ja reedel kell 1800—2100, malevkonna ruumides.

§ 2. Mere motoristide kursuse vanemaks määran pealik E. Kirsmanni.

§ 3. Vahtkonnad kaitseliidu peastaapi 6. ja 23. III s. a. määran 1. kompaniist.

§ 4. Korrupidajaks-pealikuiks maleva majja määran 6. III pealik E. Regi ja 23. III pealik J. Verus.

E. M a r e m a a,
malevkonna pealik.

Käskkiri

Kopli malevkonnale

12. veebruaril 1936. a. nr. 4.

§ 1. Pühapäeval, 16. veebruaril s. a., toimub Koplis hra riigivanema juuresolekul Kopli rahvamaja nurgakivi panek.

Riigivanema vastuvõtmiseks Kopli malevkond paneb välja aukompanii.

Teen korralduse, et malevkond koguneb terves koosseisus malevkonna ruumi pühapäeval, 16. skp., kell 0945. Osavõtt on kõigil liikmeil sundkohustuslik. Ilmuda vahiteenistuse vormis, s. o. vintpüssi, võõrihma ja padrunitaskuga, kuna pealikuil, lipukandjail ja assistentidel olgu võõrihm ja pistol.

Määran lippuriks plk. E. Mast'i ja assistentideks plk. plk. A. Lerch'i ja H. Kivistik'u.

Joh. K a u b a,
malevkonna pealik.

Käskkiri

Tehnilisele malevkonnale

12. veebruaril 1936. a. nr. 5.

§ 1. Korraldan kesknädalal, 19. veebruaril s. a., kell 1800, malevkonna staabi ruumides, Pikk tn. 20, uks B, teisel korral, loengu pioneeralal. Lektoriks on kpt. E. Kõiv kaitsväe ühendatud õppeasutustest.

Osavõtt on kohustuslik kõigile malevkonna kaitseliitlastele.

§ 2. Määrän 16. veebruaril s. a. korraldatava teeõhtu peakorraldajaks mlvk. gaasikaitsese-pealiku J. Kõstneri.

§ 3. Vahtkonnad kaitseliidu peastaapi 14. ja 24. märtsil s. a. määrata 1. kompanii pealikul A. Liefänder'il tema kompanii koosseisust.

§ 4. Määrän korrapidajaks-pealikuks maleva ruumidesse (kell 1900: 14. märtsil s. a. — plk. J. Kõstner'i ja 24. märtsil s. a. — plk. A. Põdruse).

§ 5. Tuletan meele, et pühapäeval, 16. veebruaril s. a., kell 1800, korraldatakse maleva ruumides (Kaarli t. 10) teeõhtu.

A. T ä ä k e r,
malevkonna pealik.

Käskkiri

Suurtükiväe divisjonile

12. veebruaril 1936. a. nr. 5.

§ 1. Määrän vahtkonna kaitseliidu peastaapi ja korrapidaja-pealiku maleva majja järgmiselt:

4. märtsil — patarei nr. 2; 26. märtsil — staabist ja erirühmast.

§ 2. Avaldan teenistuse nimel tänu k/l. R. Pavlinile, P. Püssile, P. Sardile ja kpt. P. Mühlverkile, VR I/3, kantavate raadiojaamade (aparaatide) ehitamise eest.

§ 3. K/l. Joh. Päll on muutnud oma elukoha ja elab nüüd — Vabariiku 11—7.

K/l. A. Kimbergi aadressiks luge-da Endla 22—4, mitte aga Luise t., nagu märgitud käskkirjas.

A. Terras,
kapten,
divisjoni pealik.

Käskkiri

Raudtee üksikule pataljonile

12. veebruaril 1936. a. nr. 5.

§ 1. 16. veebruaril s. a. korraldab pataljon lahkriviõppuse kõigile teenistusest vabadele kaitseliitlastele. Kogunemine on kõigil kolmel kompaniil, relvaga, kell 1100 maleva laske-

raja maja juures. Tallinnast ärasõit rongiga nr. 67 kell 1015. Kui külma on üle 8° C järgi, jääb õppus ära.

§ 2. 21. veebruaril s. a. kell 2000 on pataljoni staabi ruumides loeng. Loeb kolonel-leitn. I. Kasak teemal: „Praegune sõjapoliitiline olukord“. Loengust osavõtt on kõigil teenistusest vabadel kaitseliitlastil kohustuslik.

§ 3. Tuletan meele, et kontrollkogunemised toimuvad pataljoni staabis 14. ja 21. veebruaril s. a. kell 1830. Kohustan kõiki kaitseliitlasi, kes seni kogunemisel ei ole käinud, ilmuda nimetatud päevadel kogunemisele.

§ 4. Kaitseliitlased, kel vöö- ja püssirihmad ning padrunitaskud mustaks värvimata, tuua need pataljoni staapi hiljemalt 18. veebruariks s. a.

§ 5. Vabariigi aastapäeva puhul peetavast paraadist võtab pataljon osa täies koosseisus. Kogunemine on 24. veebruaril s. a. kell 0930 pataljoni staabis (Tehnika 16-e). Ilmuda relvaga, vormis, rakmeis ja kaelindiga.

A. Pihlak,
pataljoni pealik.

Käskkiri

Üksikule sidekompaniile

12. veebruaril 1936. a. nr. 4.

§ 1. Korraldan neljapäeval, 20. veebr. s. a., kell 1900, maleva hoovis riviõppuse.

Ilmumine kõigil kompaniiliikmeil ühes relvaga kohustuslik.

§ 2. Vabastan relvurpealiku kohalt Joh. Kõit'i kaitseliidust lahkimise puhul, oma palvel, arvates 15. veebr. s. a.

Relvurpealiku kohuseid täita ajut. plk. B. Ottenson'il ühes oma otsekoheste ametikohuste täitmisega.

§ 3. Tuletan kõigile liikmeile meele vormiriiete muretsemise kohustuse ja palun kõiki liikmeid, kel veel puuduvad vormiriided, asuda nende muretsemisele, et eeloleval paraadil esineda väärilt.

Vormi kandmisel ja muretsemisel tuleb pidada täpselt kinni kalitüli ksk. nr. 25 (Maleva Teated nr. 12 — 1935. a.)

U. O j a s s o n,
kompanii pealiku k. t.

Käskkiri

Üksikule G kompaniile

12. veebruaril 1936. a. nr. 3.

§ 1. Kompanii järjekordne kohustuslik õppus peetakse esmaspäeval, 17. veebruaril s. a., kell 1900, maleva õppetöös.

Laupäeval, 22. veebruaril s. a., maleva võimlas
Tallinna maleva orkestri 11. aastapäeva puhul

KONTSERT-BALL

HUVIKÜLLASE BESKAVAGA.

Tantsuks puhkpillide ja jazz-orkestrid.

Algus kell 2000.

Kutseid võib saada orkestri liikmeilt ja maleva staabist.

§ 2. Vabariigi aastapäeva paraadist võtab kompanii osa täies koosseisus.

Kogunemine relvaga ja rakmeis maleva staabi hoovile kell 1000, pealik A. Pabstelli käsutusse.

Kompaniiliikmeil, kes teenistusel põhjusel ei saa paraadist osa võtta, sellest mulle kirjalikult kanda ette hiljemalt 22. skp.

H. Silber,
ltn.,
kompanii pealiku aj. k. t.

Noorte kotkaste

Tallinna maleva vanema
käskkiri nr. 22

12. veebruaril 1936. a. nr. 22.

§ 1.

Vabastan Kalevi malevkonna vanema kohalt Juhan Tõrvandi ja kinnitan malevkonna vanema ajutiseks kohuste täitjaks lkpt. Bernhard Abrams'i, VR I/3, mõlemad arvates 13. jaan. k. a.

Alus: K.-l. Kalevi malevkonna pealiku vahekiri nr. 270. 07. 02. 36.

§ 2.

Korraldada malevkondade ja rühmade vaheline suusatamiskõistlus käesoleva käskkirja lisas antud tingimuste kohaselt pühapäeval, 23. veebruaril k. a., algusega kell 1100, Nõmme Mustamäel.

Määrän võistluste peakohtunikuks maleva spordipealik A. Lukin'i ja kohtunikeks kj. E. Kumari ja vk. R. Vassermanni.

§ 3.

Avaldan teadmiseks väljavõtte n. k. peavanema käskkirjast nr. 79 23. dets. 1935. a.:

§ 7. Noorte kotkaste peastaabi korraldatud okariini- ja õppepilliorkestri juhtide kursusest Pärnus,

1.—3. nov. s. a., võtsid osa: Tallinna malevast: nk Väino Riismandel, kp Harry Lagus, kp Eduard Tümps, pk René Klementa, algaja Leonid Mailovski.

Alus: Kursuse juhataja ettekanne 5. 11. 1935. a.

§ 4.

Maleva õpperühmas on sooritanud salgapealike kooli katsed 1935. a. kava kohaselt maleva õpperühma liikmed: kp Egon Steinberg, pk Ralf Permann ja pk Feliks Lints, kelledele anda välja vastavad tunnistused.

Alus: ÕR vk. esitus 11. 02. 36.

§ 5.

Pesakotka katse on sooritanud:

Ida malevkonnast: Evald Nurmis, arv. 05. 02. 36. ja Valentin Piibemann, arv. 07. 02. 36.

Kalevi malevkonnast: Harald Bernadt, arv. 11. 02. 36., Eino Jürgens, Helmuth Simson ja Hiljar Tamberg, kõik arv. 05. 02. 36.

Lõuna malevkonnast: Johannes Madise, arv. 08. 02. 36.

§ 6.

Noorhaugaste järgu katsed on sooritanud Lõuna malevkonnast:

noorhaukajk: hp Heino Kivi ja hp Valentin Katman, mõlemad arv. 14. 11. 35. ja hp Kalju Ruubel, arv. 21. 11. 35.

haukajk: Valter Leok ja Arnold Esman, arv. 14. 11. 35. ja Elmar Egel arv. 12. 12. 35.

§ 7.

Noorkotkaste erikatsed on sooritanud:

Ida malevk.: kp Georg Sundja, ajakirjanik; pk Aksel Kollist, kodumaatundja ja köitja; pk Jüri Roos, esimese abi andja;

Kalevi malevk.: kp Harry Lagus, pk Lembit Lehiste ja pk René Klementa, ajakirjanik ja pk Harry Kukkk, kokk ja kodune abimees;

Lõuna malevk.: nk Väino Riismandel, kp Theodor Aasa ja pk Kaarel Riitsalu, ajakirjanik;

Nõmme malevk.: kp Hjalmar Laur ja kp Georg Reinmann, kodumaatundja, pk Aksel Kraut, esimese abi andja ja kp Paul Piilberg, elektrimontöör;

Õpperühmast: kp Ülo Ella, signalist ja korjaja, kp Feliks Mikelson ja kp Helmuth Vilu, ajakirjanik, pk Leo Kuik ja kp Friedrich Mäek, esimese abi andja.

§ 8.

Noorhaugaste erikatsed on sooritanud:

Lõuna malevk.: nh Villi Kõobas, puusepp ja taidlane, nh Heino Kivi, signalist ja puusepp, hp Ülo Velleste, esimese abi andja ja korjaja, hp René Rätsnik ja hp Leon Helder, korjaja.

Nõmme malevk.: hp Harry Tammik, korjaja.

A. Uesson,
maleva vanem.

H. Lagus,
abipealik.

Teadaandeid noortele kotkastele.

1. Kursused aviaatori erikatse sooritamiseks algavad maleva saalis laupäeval, 15. veebr. k. a., kell 1800. Kursused võivad võtta osa noored, kes omavad vähimalt 25 m lendava lenukmudeli.

2. Noored, kes soovivad võtta osa suusatamiskursusest 16. veebr. kell 1100 nooremas ja vanemas grupis, registreerugu maleva korrapidaja juures hiljemalt 15. veebr. kell 1800.

Maleva abipealik.

Müüa

kaitseleitlase vormiülikond

ja vormipalitu. Kasv nr. 50.
Põhja tän. 2—3. 16—18. Tallinn.

Vastutav toimetaja: major R. Lints.

Väljaandja:

Kaitseleitlase Tallinna maleva staap.